

ทัศนคติ์ของการอบรม เลี้ยงดูบุตรของหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์
ในคลินิกฝากครรภ์ โรงพยาบาลรามาธาราชนครเชียงใหม่

นางสาว ภูษี ภรกิจญ์โภภาน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-834-6

011757

Attitudes toward Child-rearing Practice of Pregnant
Women for Prenatal Care at Antenatal Clinic
Maharajnakhonchiangmai Hospital

Miss Kuntalee Kornpinyopap

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Psychology
Graduate School
Chulalongkorn University
1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ทัศนคติของการอบรม เลี้ยงถูบุตรของทั้งครัวที่มาฝ่ากครรภ์ใน
คลินิกฝ่ากครรภ์ โรงพยาบาลรามาธาราชนครเชียงใหม่

โดย

นางสาว ภณฑี กรภิญโญภาค

ภาควิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.พรรพาพิพิพ ศิริวรรษนุศรี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดี บัณฑิตวิทยาลัย

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

..... ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล ชัยฤทธิ์ ..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล ชัยฤทธิ์)

..... ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประไพพารณ ภูมิรุ่งสาร ..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประไพพารณ ภูมิรุ่งสาร)

..... อาจารย์ จรุํงกุล มูรพวงศ์ ..... กรรมการ

(อาจารย์ จรุํงกุล มูรพวงศ์)

..... อาจารย์ พิพิพ ศิริวรรษนุศรี ..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พรรพาพิพิพ ศิริวรรษนุศรี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ทัศนคติต่อการอบรม เลี้ยงดูบุตร ของหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ใน
คลินิกฝ่ากครรภ์โรงพยาบาลรามาธาราชนาคราชเชียงใหม่

ชื่อนิสิต

นางสาว กุญฑี ภรภิญโญภาพ

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.พรพรรณ พิพิธ ศิริวรรษบุศย์

ภาควิชา

จิตวิทยา

ปีการศึกษา

2528

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาทัศนคติต่อการอบรม เลี้ยงดูบุตรแบบเข้มงวด ภาคขั้น แบบปฏิเสธ-ไม่เป็นมิตร และแบบประชาธิปไตย ของหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ ณ โรงพยาบาลรามาธาราชนาคราชเชียงใหม่ เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการอบรม เลี้ยงดูบุตรแบบเข้ม งวดภาคขั้น แบบปฏิเสธ-ไม่เป็นมิตร และแบบประชาธิปไตย ของหญิงตั้งครรภ์ตามตัวแปรอิสระ ๕ ตัวแปร ได้แก่ รายได้ การศึกษา อายุ อาชีพ และสภาพการตั้งครรภ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ หญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุระหว่าง ๑๘-๓๘ ปี ที่มาฝากครรภ์ ณ คลินิกฝ่ากครรภ์ โรงพยาบาลรามาธาราชนาคราชเชียงใหม่ จำนวน ๑๕๐ คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systemic Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม เกี่ยวกับรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง และมาตรการตั้งคณิตต่อการอบรม เลี้ยงดูบุตร เช่นสร้างชื่นโดยอาศัย แนวทางถูกต้องทัศนคติของ พิชไбин์และไอเซน สติดที่ใช้ในการวิจัยคือ การวิเคราะห์ความแปรปรวน ส่องทาง และการเปรียบเทียบพหุคุณด้วยวิธีของ นิวแมน-คูลล์

ผลการวิจัยพบว่า

1. หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีทัศนคติต่อการอบรม เลี้ยงดูบุตรแบบเข้มงวด ภาคขั้น และแบบปฏิเสธ-ไม่เป็นมิตรในทางลบ โดยเห็นว่าการอบรม เลี้ยงดูบุตรทั้งสองแบบนี้ ผิดและไม่ควร มีทัศนคติต่อการอบรม เลี้ยงดูบุตรแบบประชาธิปไตยในทางบวก โดยเห็นว่าการอบรม เลี้ยงดูบุตรแบบนี้ดูดีและควรอยู่มาก

2. หญิงตั้งครรภ์ที่ครอบครัวมีรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการอบรม เลี้ยงดูบุตร
แต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
3. หญิงตั้งครรภ์ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการอบรม เลี้ยงดูบุตร
แต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
4. หญิงตั้งครรภ์ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการอบรม เลี้ยงดูบุตรแต่ละด้าน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
5. หญิงตั้งครรภ์ที่มีระดับอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการอบรม เลี้ยงดูบุตรแต่ละ
ด้านไม่แตกต่างกัน
6. หญิงตั้งครรภ์ที่มีสภาพการตั้งครรภ์แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการอบรม เลี้ยงดูบุตร
แต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

Thesis Title	Attitudes toward Child-rearing Practice of Pregnant Women for Prenatal Care at Antenatal Clinic Maharajnakhonchiangmai Hospital
Name	Miss Kuntalee Kornpinyopap
Thesis Advisor	Associate Professor Punthip Sirivannabood, Ph.
Department	Psychology
Academic Year	1985

ABSTRACT

The purpose of this thesis research was (1) to study attitudes toward types of child-rearing practices i.e. Authoritarian control, Hostility rejection and Democratic attitudes of pregnant women at the prenatal care at antenatal clinic of Mahajnakhonchiangmai hospital; (2) to study attitudes toward child-rearing practices according to five independent variables: income, education, age, occupation and gravida status. Data were collected from 150 pregnancy women, age 18-38 years through systemic sampling. The research instruments were a questionnaire for biographical data and an attitude scale toward child-rearing practices. Data were analyzed through the two-way analysis of variance and the multiple comparison of Newman-Keuls.

Findings are as follow:

1. All of the subjects had a negative attitude toward two types of child-rearing practices: Authoritarian control and Hostility-rejection, considering these 2 types improper and false. They had a positive attitude toward the third type of child-rearing practices, the Democratic attitudes which they considered correct and proper.

2. The subjects at different levels of income, showed significant difference in the 3 types of attitudes toward child-rearing ($P < .001$).

3. The subjects at different levels of education, showed significant difference in the 3 types of attitudes toward child-rearing ($P < .001$).

4. The subjects at different occupations showed significant difference in the 3 types of attitudes toward child-rearing ($P < .001$).

5. The subjects at different levels of age, did not show any significant difference in the 3 types of attitudes toward child-rearing.

6. The subjects at different gravida status, did not show any significant difference in the 3 types of attitudes toward child-rearing.

กิตติกรรมประภาศ

ผู้วิจัยทราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. พรรภพพิพิธ ศิริวรรษบุศย์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาสละเวลาส่วนตัวให้คำปรึกษาแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องในการทำวิทยานิพนธ์ ด้วยวิญญาณแห่งความเป็น "ครู" ที่ผู้วิจัยรู้สึกชាមชึ้ง และกระหน่ำในพระคุณ จึงขอทราบขอบพระคุณด้วยความเคารพรัก

ขอทราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. 索เรช โพธิแก้ว ที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้เรียนรู้สาระของจิตวิทยาการบริการ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตมาก

ขอทราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ อุบล นิวัติชัย ที่กรุณาให้โอกาสและกำลังใจ แก่ผู้วิจัยด้วยติ่่เสนอนما

ขอขอบพระคุณ คุณชาลี ศรีนวล ที่กรุณาทุ่มเททั้งกำลังกายและกำลังความคิด ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ผู้วิจัยรู้สึกชាមชึ้ง ใจอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ คุณยุทธนา จริyanayukit leek สามีที่รัก ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างทั้งกำลังทรัพย์ กำลังกายและกำลังใจ ตลอดจนช่วยรับภาระทางครอบครัว ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกอบอุ่น และมีกำลังใจอย่างยิ่ง

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบคุณ ที่ - เพื่อน - น้องๆ ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจด้วยตัวของมา

ฤทธิ์ กรณ์ไชยวัฒน์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย -----	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ -----	๘
กิติกรรมประกาศ -----	๙
สารบัญตาราง -----	๑๖
บทที่	
1 บทนำ -----	1
มุ่งท่า -----	1
ความเป็นมาและความสำคัญของมุ่งท่า -----	1
การอบรม เลี้ยงฤทธิ์ -----	3
ทัศนคติ -----	7
หญิงตั้งครรภ์ -----	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง -----	14
รัตภูประสังค์ -----	22
สมมติฐานในการวิจัย -----	23
ขอบเขตของการวิจัย -----	23
ข้ออกกลงเมืองดัน -----	25
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย -----	25
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย -----	26
2 วิธีดำเนินการ	27
กลุ่มประชากร -----	27
กลุ่มตัวอย่าง -----	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย -----	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล -----	36
การเตรียมการก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล -----	36
การวิเคราะห์ข้อมูล -----	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	ผลการวิจัย -----	39
	ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ วิจัย -----	39
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อการอบรม เลี้ยง ถูบุตร -----	41
4	อภิปรายผลการวิจัย -----	48
	ตอนที่ 1 ทัศนคติต่อการอบรม เลี้ยงถูบุตรแต่ละด้าน ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด -----	48
	ตอนที่ 2 ทัศนคติต่อการอบรม เลี้ยงถูบุตร ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนก ตามตัวแปรอิสระ -----	48
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ -----	57
	บรรณานุกรม -----	61
ภาคผนวก ก	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล -----	67
ภาคผนวก ข	ตารางสรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง -----	71
	ตารางแสดงการเปรียบเทียบความไวอีกครั้งของ นิวแมน-คูลล์ จำแนกตาม ตัวแปรอิสระ -----	76
ภาคผนวก ค	ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย -----	84
ภาคผนวก ง	ความหมายของคำที่ใช้เป็นผลการกระทำ -----	97
	ประวัติผู้วิจัย -----	99

สารบัญตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของมาตรา และข้อความที่ตัดแปลงให้เป็น การกระทำของมาตรา -----	28
2	แสดงผลการวิเคราะห์คำตอบเกี่ยวกับผลการกระทำของมาตรา ของนัก- เรียนชั้นมัธยมศึกษาระดับ ๑ โรงเรียนรัตนาริเวศรและโรงเรียนพรพิทยพยัค- จำนวน ๖๐ คน -----	31
3	แสดงค่าความเที่ยงของมาตรฐาน -----	34
4	แสดงค่าความตรงตามทฤษฎีของทัศนคติของการอบรมเลี้ยงดูแต่ละด้าน -----	35
5	แสดงค่าความตรงของมาตรฐานโดยวิธีการหาความสัมพันธ์ภายใน -----	35
6	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้จริง จำแนกตามตัวแปรอิสระ -----	39
7	แสดงคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อการอบรม เลี้ยงดูบุตร แต่ละด้านของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด -----	41
8	แสดงคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน สองทาง และการเปรียบเทียบพหุคุณด้วยวิธีของ นิวเมน-คูลล์ ของ คะแนนทัศนคติต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตรแต่ละด้าน จำแนกตามรายได้ -----	42
9	แสดงคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน สองทาง และการเปรียบเทียบพหุคุณด้วยวิธีของ นิวเมน-คูลล์ ของ คะแนนทัศนคติต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตรแต่ละด้าน จำแนกตามการศึกษา ---	43
10	แสดงคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน สองทาง และการเปรียบเทียบพหุคุณด้วยวิธีของ นิวเมน-คูลล์ ของ คะแนนทัศนคติต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตรแต่ละด้าน จำแนกตามอาชีพ -----	45
11	แสดงคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน สองทาง ของคะแนนทัศนคติต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร จำแนกตามอายุ -----	46

สารบัญตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

12 แสดงคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน สองทาง ของคะแนนทัศนคติของการอบรม เลี้ยงดูบุตร จำแนกตามสภาพการ ตั้งครรภ์ -----	47
13 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง ของคะแนนทัศนคติของการอบรม เลี้ยงดูบุตรของหญิงตั้งครรภ์ทั้ง ๓ ระดับรายได้ -----	71
14 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง ของคะแนนทัศนคติของการอบรม เลี้ยงดูบุตรของหญิงตั้งครรภ์ทั้ง ๕ ระดับการศึกษา -----	71
15 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง ของคะแนนทัศนคติของการอบรม เลี้ยงดูบุตรของหญิงตั้งครรภ์ทั้ง ๕ ระดับอาชีพ -----	72
16 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง ของคะแนนทัศนคติของการอบรม เลี้ยงดูบุตรของหญิงตั้งครรภ์ทั้ง ๓ ระดับอายุ -----	72
17 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง ของคะแนนทัศนคติของการอบรม เลี้ยงดูบุตรของหญิงตั้งครรภ์ทั้ง ๒ สภาพการตั้งครรภ์ -----	73
18 แสดงค่าเฉลี่ยการวิเคราะห์ความแปรปรวนในแต่ละระดับของตัวแปรอิสระ ทั้ง ๕ ตัว และการเปรียบเทียบพหุคุณตัววิธีของ นิวแม่น-คูลล์ส จำแนกตาม ทัศนคติของการอบรม เลี้ยงดูบุตร -----	74
19 แสดงการเปรียบเทียบพหุคุณตามวิธีการของ นิวแม่น-คูลล์ส ของค่าเฉลี่ย คะแนนทัศนคติแบบเข้มงวดกวัดขั้น จำแนกตามรายได้ -----	76
20 แสดงการเปรียบเทียบพหุคุณตามวิธีการของ นิวแม่น-คูลล์ส ของค่าเฉลี่ย คะแนนทัศนคติแบบปฏิเสธ-ไม่เป็นมิตร จำแนกตามรายได้ -----	76
21 แสดงการเปรียบเทียบพหุคุณตามวิธีการของ นิวแม่น-คูลล์ส ของค่าเฉลี่ย คะแนนทัศนคติแบบประชาธิปไตย จำแนกตามรายได้ -----	77

สารบัญตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	แสดงการเปรียบเทียบพหุคุณตามวิธีการของ นิวเเมน-คูลล์ ของค่าเฉลี่ย คะแนนทัศนคติแบบเข้มงวดกวัดขัน จำแนกตามการศึกษา -----	78
23	แสดงการเปรียบเทียบพหุคุณตามวิธีการของ นิวเเมน-คูลล์ ของค่าเฉลี่ย คะแนนทัศนคติแบบแบบปฏิเสธ-ไม่เป็นมิตร จำแนกตามการศึกษา -----	79
24	แสดงการเปรียบเทียบพหุคุณตามวิธีการของ นิวเเมน-คูลล์ ของค่าเฉลี่ย คะแนนทัศนคติแบบประชาอิปไชย จำแนกตามการศึกษา -----	80
25	แสดงการเปรียบเทียบพหุคุณตามวิธีการของ นิวเเมน-คูลล์ ของค่าเฉลี่ย คะแนนทัศนคติแบบเข้มงวดกวัดขัน จำแนกตามอาชีพ -----	81
26	แสดงการเปรียบเทียบพหุคุณตามวิธีการของ นิวเเมน-คูลล์ ของค่าเฉลี่ย คะแนนทัศนคติแบบปฏิเสธ-ไม่เป็นมิตร จำแนกตามอาชีพ -----	82
27	แสดงการเปรียบเทียบพหุคุณตามวิธีการของ นิวเเมน-คูลล์ ของค่าเฉลี่ย คะแนนทัศนคติแบบประชาอิปไชย จำแนกตามอาชีพ -----	83